

Asia: VN/12457/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi 2024 (YTS2024)

Luku 1. Johdanto

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 2. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Kohta 2.7 Henkinen kriisin kestävyys, sivu 25

4. kappaleeseen tehdään muutaman sanan lisäys: Sosiaali- ja terveyspalvelut -sanoilla alkavassa lauseessa järjestöt-sana korvataan sanoilla ”sosiaali- ja terveysjärjestöt omalla ...”

Luku 3. Yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuvat uhkat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 4. Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 5. Kokonaisturvallisuuden toimijat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Kohta 5.3 Kansalaisyhteiskunta, sivu 44

Lisätään uusi 3. kappale:

”Järjestöjen osaamisen hyödyntäminen on järkevää yhteiskunnan häiriötilanteista tai poikkeusoloista selviytymisessä, koska järjestöt tavoittavat ihmisiä. Järjestöt voivat tuoda viranomaisyhteistyöhön kunnissa, hyvinvointialueilla, yhteistyöalueilla ja kansallisesti

- paikallistuntemusta ja kokemustietoa (tilat ja toimijat)
- käytäntöjä (ensiapu, etsintä, pelastus, ruokahuolto)
- psykososiaalisen tuen erityisosaamista (ystävä- ja muu tukitoiminta, humanitaarinen ja kriisiapu)
- henkilöresursseja (järjestöissä työskentelevät ja vapaaehtoiset)”

Lause, joka alkaa "Järjestöt tuntevat..." korvataan seuraavalla lauseella "Järjestöt tunnistavat roolinsa ja tehtävänsä osana kokonaisturvallisuutta ja ne saavat tehtävän hoitamiseen tukea, koulutusta ja mahdollisuuksia harjoitteluun”.

Ehdotetaan kappaleen viimeiselle lauseelle uutta muotoa: ”Julkinen sektori ja elinkeinoelämä tunnistavat järjestöt, ja niissä toimivat ammattilaiset ja vapaaehtoiset, keskeisiksi kokonaisturvallisuuden toimijoiksi.”

Luku 6. Kokonaisturvallisuuden tulevaisuus

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

OSA 2: Strategiset tehtävät

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse strategisen tehtävän numero ja nimi sekä nimeä osio (Päämäärä ja tavoitteet; Toiminta-ajatus; Toimijat).

OSA 2 Otsikko Talous, infrastruktuuri ja huoltovarmuus, kohta 29. Julkisen hallinnon toimintaedellytysten ja palvelujärjestelmän toiminnan turvaaminen, Osio Toiminta-ajatus, sivut 100-102:

Pidetään tärkeänä, että strategiassa nostetaan esille sosiaali- ja terveyspalvelujen huoltovarmuus ja etenkin sosiaalihuollon osuus. Ehdotetaan uuden kappaleen lisäystä: ”Sosiaalihuollon toimet liittyvät kiinteästi ihmisten arkeen, heidän elintärkeisiin toimintoihinsa ja toimeentulonsa turvaamiseen. Erityisryhminä sosiaalihuollon huoltovarmuudessa korostuvat esimerkiksi kotona yksin asuvat, lastensuojelun asiakkaat, avohuollossa olevat ja asunnottomat.”

Ehdotetaan strategiaan lisättäväksi seuraavat kaksi kappaletta:

”Sosiaali- ja terveysjärjestöt huolehtivat haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten hyvinvoinnin turvaamisesta. Järjestöjen toiminta on laaja-alaista vapaaehtoistoimintaa sekä ammatillista osaamista esimerkiksi tiettyjen erityisryhmien tarpeiden tunnistamiseksi sekä ihmisten arjen sujuvoittamiseksi. Järjestön toiminta-alueena voi olla yhden kunnan tai hyvinvointialueen sijasta useita hyvinvointialueita tai jopa koko maa. Sosiaali- ja terveysjärjestöillä on edellytykset toimia yhteistyötahoina sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksille.

Tilannekuvan kerääminen ja viestintä on häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tärkeää. Kun toimintaympäristöstä tai ihmisten arjesta tarvitaan ajankohtaista tietoa, voivat järjestöt toimia paikallisesti, alueilla ja valtakunnallisesti tilannetiedon tuottajina ja tiedon välittäjinä.”

Ehdotetaan seuraavaa lisäystä järjestöjen listaukseen: ”SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, jolla on sosiaali- ja terveysalan järjestöjä yhteen kokoava rooli Turvallisuuskomitean järjestöverkostossa.”

Yleiset kommentit strategialuonnokseen.

Kirjoita yleiset havaintosi strategialuonnoksesta.

SOSTE pitää hyvänä päivitettyä Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaa, koska toimintaympäristö on muuttunut koronapandemian, Venäjän hyökkäyssodan, Nato-jäsenyyden, itärajan tilanteen ja digitaalisuuden lisääntymisen myötä. Turvallisuusstrategiassa kuvataan kokonaisturvallisuuden toimintamalli, jossa toimijoina mainitaan viranomaiset, elinkeinoelämä, järjestöt ja kansalaiset.

SOSTE ehdottaa, että koska järjestöjen rooli kokonaisturvallisuuden, varautumisen ja valmiuden toimijoina on vahva, eri toimialoilla toimivien sosiaali- ja terveysjärjestöjen tulisi näkyä painokkaammin ja läpileikkaavasti turvallisuusstrategian eri kohdissa. Lisäksi järjestöt tulee ottaa mukaan kokonaisturvallisuuden suunnitteluun sekä siihen liittyvään harjoitteluun.

Hahl-Weckström Anita
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

